

Disertační práce Mgr. Veroniky Kolářové „Valence deverbativních substantiv v češtině“, UK MFF Praha 2005
Vyjádření školitele

Předložená disertační práce je syntézou mnohaleté mravenčí badatelské práce teoretické i empirické. Autorka vycházela z Funkčního generativního popisu (FGP), materiál získávala z elektronických korpusů (ČNK i PDT), neresignovala však na materiál introspektivní. Důkladně se seznámila s dalšími teoretickými rámci a s přístupy k popisu valence substantiv u nás i v zahraničí (srov. obsáhlou kapitolu II, s. 11 – 55).

V práci se autorka soustředila na valenci deverbativních substantiv a substantiv vstupujících do tzv. „složených predikátů“ (kap. V), speciální pozornost se věnuje doplněním v dativu, a to z hlediska vztahu mezi doplněními adverbálními a jim odpovídajícími doplněními adnominálními. Minuciózním způsobem se analyzují tyto vztahy u dvou významových skupin: u sloves dávání a mluvení a u jejich substantivních derivátů. Výsledky získané pro tyto dvě skupiny autorka v každém oddíle porovnává kvalitativně i kvantitativně. Zcela novým přínosem je kapitola VII, kde autorka analyzuje výskyt neobvyklých a neočekávaných korelatů slovesních doplnění u jejich substantivních derivátů (*upozornit někoho → upozornění někoho i někomu, informovat někoho → informace někomu*).

Kapitola IV disertace může sloužit také jako obecný návod, jak pracovat s ČNK při vyhledávání syntaktických jevů v lineárních řetězech. Autorka ve vlastním vyhledávání vtipně navrhuje další a další zjemnění a filtry, ale zároveň ukazuje, jak náročné je redukovat materiál získaný z ČNK při hledání složitějších jevů.

Analýza valenčních vlastností deverbativních substantiv dávání a mluvení je podle mého soudu v předložené disertaci podána vyčerpávajícím způsobem. Při důkladnosti, s jakou autorka zohlednila a aplikovala nejrůznější relevantní kritéria (slovosled, souvýskyt forem a doplnění, posuny lexikálního významu), nebylo možné v jediné disertaci rozšířit její záběr.

Předložená práce je i po formální stránce dopracována do detailů a nepochybě svědčí o autorčině důkladnosti a systematičnosti.

V Praze 11. února 2006

Prof. PhDr. Jarmila Panevová, DrSc.